

KORT SAMMENDRAG**INSENTIVER FOR GOD SAMHANDLING I LOKALBASERT RUS OG PSYKISK HELSEARBEID**

Prosjektet har hatt som formål å belyse hva slags insentiver og rammebetingelser som må være til stede for god lokalbasert samhandling, og hva som skal til for at de gode samhandlingsmodellene kan gjennomføres lokalt. Videre hva som skal til for at tjenestene skal kunne ta felles ansvar, og eventuelt hva slags nasjonale betingelser som bør endres. Den metodiske gjennomføringen i prosjektet har i hovedsak bestått av dokumentstudier av relevante offentlige dokumenter, en gjennomgang av juridiske rammebetingelser, samt intervjuer og møter med representanter for kommuner, spesialisthelsetjeneste og aktuelle organisasjoner. I tillegg er det gjennomført en systematisk gjennomgang av relevant kunnskap om hva som fremmer og hemmer samhandling i lokalbasert rus og psykisk helse.

En hovedkonklusjon i FoU-prosjektet er at det er mulig å utvikle gode modeller for samhandling i lokalbasert rus- og psykisk helsearbeid med dagens rammebetingelser og vilkår, til tross for at ulike typer rammer oppleves å være til hinder. En kjerneutfordring er imidlertid at eksisterende rammebetingelser og virkemidler i for liten grad stimulerer til samhandling. Samhandling realiseres *på tross av*, og ikke *på grunn av*, de rammebetingelser og virkemidler som utgjør grunnlaget for hvordan tjenestene organiseres og utøves. Vi finner derfor at det er behov for at nasjonale myndigheter i større grad sikrer at rammebetingelsene legger til rette for økt samhandling fremover. Funnene i den foreliggende studien, indikerer at det særlig bør rettes oppmerksomhet mot organisatoriske, faglige og økonomiske rammebetingelser. Det er behov for å tydeliggjøre roller og ansvar, sikre felles forståelse av utfordringer og behov lokalt, etablere en mer felles faglig tilnærming, investering i felles systemer, og økonomiske virkemidler som i større grad understøtter samhandling.

Det er gjort en rekke gode erfaringer med å utvikle lokale modeller og løsninger for samhandling i norske kommuner, og dette synliggjør at det er mulig også innenfor dagens rammebetingelser. Samtidig viser erfaringene at dette er et arbeid som krever betydelig innsats og forankring både i ledelsen og i tjenestene som skal utvikle løsningene. Forskningsgjennomgangen peker på at det er noen generelle suksesskriterier for god samhandling på feltet, der lederforankring, felles beslutningstaking og planlegging, felles trening og kompetanseutvikling, samt gode evaluerings- og styringssystemer vurderes som særlig viktig.

Særlig viktig i fremtidig utvikling og implementering av modeller for samhandling i lokalbasert rus og psykisk helse, er det at øverste ledelse for aktuelle tjenester samles for å drøfte sentrale spørsmål om arbeidet. Herunder hva som er utgangspunkt og utfordringer som arbeidet skal løse, suksessfaktorer som er kritiske for at man skal lykkes, forankring i gjeldende planer, strategier og systemer, samt hvordan arbeidet skal styres, evalueres og følges opp.